

Záznam z 10. jednání

pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí

k transparentnosti státní správy

konaného dne 30. listopadu 2016

Přítomní členové:

Bc. Martina Houšková, předsedkyně, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí

Mgr. Ivana Dufková, Transparency International – Česká republika

prof. PhDr., Vladimíra Dvořáková, CSc., Vysoká škola ekonomická

Mgr. et Mgr. Tomáš Jirovec, Ministerstvo vnitra

Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, Ministerstvo financí

Omluvení členové:

Mgr. Daniel Holý, Oživení

Mgr. Jiří Károly, Ministerstvo práce a sociálních věcí

Mgr. Tomáš Kroupa, Ministerstvo vnitra

Ing. Mgr. Oldřich Kužílek, Otevřená společnost

JUDr. Vít Samek, Českomoravská konfederace odborových svazů

Ing. Kateřina Vojtová, MPA, Ministerstvo vnitra

Náhradníci:

Ing. Lukáš Slavík, Ministerstvo vnitra, náhradník za Mgr. Tomáše Kroupu

Hosté:

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí

Ing. František Kučera, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí

Mgr. et Mgr. Michal Švec, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí

JUDr. Petr Gajdušek, LL.M., M.St., Ministerstvo zahraničních věcí

Mgr. Alice Němečková, Ministerstvo zahraničních věcí

JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M., Ministerstvo zahraničních věcí

Ing. Veronika Kramaříková, MBA, Místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace

PhDr. Petra Solská, Místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace

Průběh jednání:

1. Zahájení jednání

Jednání zahájila předsedkyně Komise k transparentnosti státní správy (dále jen „Komise“) Martina Houšková v 9:05 h přivítáním přítomných členů, náhradníka a hostů z Ministerstva zahraničních věcí. Konstatovala, že Komise není v tuto chvíli usnášeníschopná, ale členka Komise Mgr. Ivana Dufková by se měla v průběhu jednání dostavit.

2. Návrh zákona o zahraniční službě

Martina Houšková (OKK) vysvětlila, proč se Komise věnuje tomuto zákonu. Návrh zákona o zahraniční službě nebyl obsažen ve Vládní koncepci boje s korupcí a akčních plánech na jednotlivé roky, nicméně státní správa patří mezi oblasti, na které se tyto materiály prioritně

zaměřují (výkonná a nezávislá exekutiva). Komise se zabývala zákonem o státní službě, a je proto účelné zabývat se rovněž zákonem o zahraniční službě, který s ním souvisí.

Martin Smolek (MZV) představil návrh zákona o zahraniční službě, který bude speciálním zákonem k zákonu o státní službě (který se z velké části nadále použije). Zahraniční služba ze své podstaty však nemůže fungovat čistě podle služebního zákona, vysílání zaměstnanců do zahraničí vyžaduje odlišnou úpravu. Sdělil, že nevidí žádné ustanovení, které by zvyšovalo korupční potenciál. Jedinou odlišností oproti zákonu o státní službě z hlediska korupčních rizik je možné opticky spatřovat v úpravě přijímání darů. Podrobně informoval o praxi při přijímání darů, která úzce souvisí s diplomatickými zvyklostmi (dary nelze odmítnout). Proto bylo formulováno ustanovení § 48 odst. 2 návrhu zákona o zahraniční službě (*diplomatický pracovník je oprávněn přijímat v souvislosti s výkonem zahraniční služby dary nebo jiné výhody v hodnotě přesahující částku stanovenou zákonem o státní službě, odpovídá-li to protokolárním zvyklostem; pravidla pro nakládání s takto přijatými dary a jinými výhodami upravuje služební předpis státního tajemníka ministerstva*). Rovněž poukázal na nezbytnost jednání v prostředí, které odpovídá místním zvyklostem.

Vladimíra Dvořáková (VŠE) vznesla dotaz, zda jsou k dispozici informace, kde, s kým a o čem se jednání uskutečnila. Martin Smolek (MZV) a Petr Gajdušek (MZV) ubezpečili, že z každé akce související s výkonem služby se zasílá informace na ústředí. Navíc každá akce mimo město, ve kterém se nachází zastupitelský úřad, musí být hlášena předem.

Vladimíra Dvořáková (VŠE) František Kučera (OKK) se zajímali o proces zadávání veřejných zakázek na zastupitelských úřadech. Ze strany zástupců MZV byly tyto postupy podrobně popsány včetně nastavení odpovědnosti. Zakázky musí být schvalovány v investiční komisi MZV. Celý proces se řídí zákonem o zadávání veřejných zakázek.

Zástupci MZV dále vysvětlili, že výběr zaměstnanců na zastupitelských úřadech podléhá přísným kritériím a probíhá ve dvou stupních, což eliminuje korupční rizika. Místní síly tvoří max. 10 % personálu a jsou nabírány na dobu určitou. Všichni pracovníci jsou obeznámeni se služebními předpisy.

Dalibor Fadrný (OKK) závěrem tohoto bodu poděkoval zástupcům MZV za zodpovězení všech dotazů a domnívá se, že návrh zákona o zahraniční službě negeneruje žádné nové závažnější korupční problémy. Nebude proto navrhováno jeho projednání Radou vlády pro koordinaci boje s korupcí, projednávání lze uzavřít již na dnešní Komisi (návrh zákona o zahraniční službě je sice ještě zmíněn v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2017 předloženém vládě, nicméně tato část se stává irelevantní).

3. Návrh nařízení vlády o stanovení seznamu informací povinně zveřejňovaných jako otevřená data

Lukáš Slavík (MV) informoval o prioritách Ministerstva vnitra v oblasti otevřených dat. V legislativní podobě to znamená úpravu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, návrh nařízení vlády o stanovení seznamu informací povinně zveřejňovaných jako otevřená data a změna z. č. 121/2000 Sb., autorský zákon. Celkem se jedná o 11 datových sad určených ke zveřejňování, které mají být definovány právními předpisy.

Dále se Lukáš Slavík (MV) dotázal na účast na Mezinárodním summitu Partnerství pro otevřené vládnutí (summit OGP) ve dnech 7.- 9. prosince 2016, o své účasti informovala Martina Houšková (OKK). František Kučera (OKK) upozornil, že k dispozici je návrh tzv. Pařížské deklarace, která se týká mj. oblasti otevřených dat. Každý stát OGP by se měl přihlásit alespoň k jedné oblasti.

Martina Houšková (OKK) vznesla dotaz na zástupce MV ohledně nesouhlasných připomínek k návrhu nařízení vlády, které se týkají zařazení systému Ares do datových sad (Úřad pro ochranu osobních údajů, ministerstvo financí). Na závěr konstatovala, že uvedený návrh nařízení vlády je zde projednáván pro informaci, nespátřuje v něm korupční rizika.

V 10:00 přišla Mgr. Ivana Dufková, čímž se Komise stala usnášeníschopnou.

4. Národní strategie otevřeného přístupu ČR k vědeckým informacím na léta 2017-2020

Veronika Kramaříková (MVVI) představila vznikající Národní strategii otevřeného přístupu ČR k vědeckým informacím na léta 2017-2020 a obtíže, které její tvorbu provází. Sám název „národní strategie“ neodpovídá zcela obsahu předloženého materiálu. Odborná veřejnost se dělí na část, která podporuje otevřený přístup k vědeckým informacím, a na část, která ho odmítá. Výhrady mají zejm. osoby z ministerstva zdravotnictví a protidrogového koordinátora (informace o protidrogové problematice by mohly být snadno využity tabákovými firmami, informace o očkování zase farmaceutickými), ministerstva obrany (výzkum v oblasti obrany) a ministerstva průmyslu a obchodu (patenty). Je nutné definovat, co přesně jsou otevřená data. Materiál byl rozeslán přímo do připomínkového řízení, aby byl zjištěn postoj připomínkových míst, probíhá vyhodnocení připomínek.

Martina Houšková (OKK) konstatovala, že se jedná o první materiál v této oblasti, a doporučila zahájit diskuzi s odbornou veřejností.

Vladimíra Dvořáková (VŠE) doporučila přihlídnout k úpravě přístupu k vědeckým informacím v zahraničí. Poukázala na problém lobbistických tlaků i na to, že data lze získat i z jiných zdrojů. Zveřejňování informací by však mimo jiné přispělo ke zjištění efektivity nakládání s veřejnými prostředky na vědecký výzkum (což může být jedním z důvodů odporu proti materiálu).

Veronika Kramaříková (MVVI) poukázala na rozdíl mezi zveřejňováním výsledků výzkumu a zveřejňováním dat sebraných během výzkumu. Jako další možný krok uvedla zpracování akčního plánu, který bude obsahovat i důraz na veřejné debaty.

Dalibor Fadrný (OKK) považuje předložený materiál za životaschopný (přestože spíše odpovídá koncepci nežli strategii); i přes obdržené kritické připomínky není nutné od úkolu ustupovat. V oblastech, kde není problém se zveřejňováním vědeckých informací, lze zadat konkrétnější úkoly, aby došlo k progresi. Materiál je vhodné provázat s akčními plány a zařadit pravidelné hodnocení, které umožní zpětnou vazbu.

František Kučera (OKK) doporučil zahájit co nejširší debaty, workshopy atd. a na nich diskutovat problémy, což může vést k jejich postupnému vyjasňování. Jedná se o postupný proces, který ale přináší zřetelné výsledky.

Veronika Kramaříková (MVVI) považuje za vhodné, aby byl celý úkol byl uložen usnesením vlády.

Závěrem tohoto bodu Martina Houšková (OKK) sdělila, že se na summitu OGP v Paříži zúčastní workshopu na téma otvírání vědeckých informací. Shrnula, že je žádoucí do předmětného materiálu začlenit akční plán s konkrétnějšími úkoly a časovým plánem a další konzultace. Požádala zástupkyni MVVI, aby byl materiál v návaznosti na vypořádání připomínek předložen také této Komisi, aby mohl být výsledek zhodnocen.

5. Akční plán boje s korupcí na rok 2017

Dalibor Fadrný (OKK) prezentoval, že byly vypořádány připomínky k Akčnímu plánu boje s korupcí pro rok 2017, který je předložen vládě. Zůstal jen jeden rozpor s ČMKOS, který nemohl být (ČMKOS zcela odmítá návrh zákona, který by zlepšil ochranu oznamovatelů, neboť ho považuje za zbytečný). Pro činnost této Komise bude nejdůležitější část výkonná a nezávislá exekutiva (implementace zákona o státní službě, doporučení GRECO k postavení soudců, státních zástupců a členů parlamentu, regulace lobbingu). Upozornil mimo jiné na úkol v oblasti korupčních rizik při činnosti stavebních úřadů (bude nezbytná spolupráce s ministerstvem pro místní rozvoj, které na základě rozšíření své dosavadní činnosti poskytne materiály).

Druhou částí je transparentnost a přístup k informacím. Dalibor Fadrný (OKK) zmínil formování Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran. Na závěr představení tohoto Akčního plánu přislíbil jeho rozeslání členům Komise (za předpokladu, že ho vláda schválí).

Vladimíra Dvořáková (VŠE) upozornila na nepřesný název kapitoly 4 „Rozvoj občanské společnosti“, Dalibor Fadrný (OKK) vysvětlil, že název vychází z Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017, ale bude zvaženo terminologické upřesnění při tvorbě vládní koncepce na následující období.

Vladimíra Dvořáková (VŠE) také vznesla dotaz, zda se připravuje vyhodnocení přínosů zavedení služebního zákona. Dalibor Fadrný (OKK) sdělil, že sekce státní služby na ministerstvu vnitra připravuje zprávu, která vyhodnotí fungování zákona o státní službě. Ministerstvo vnitra by mělo rovněž předložit analýzu srovnávající postavení státních zaměstnanců a úředníků územně samosprávních celků.

6. Různé

Martina Houšková (OKK) informovala o jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí. Připomenula požadavek na vyhotovení sektorové analýzy týkající se korupce ve zdravotnictví, Zástupci ministerstva zdravotnictví však na jednání Rady nepředložili dostačující materiály; bylo jim proto poskytnuto více času. Dále podrobněji informovala o vznikajícím Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran, který bude sídlit v Brně (počátkem roku 2017 by měl být jmenován předseda, poté by měl úřad začít fungovat).

Další setkání Komise se uskuteční v příštím roce s ohledem na kalendář jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí. Jednání Komise bylo ukončeno v 11:20 h.

Zapsal: Michal Švec

Schválila: Martina Houšková

Schváleno dne 14. prosince 2016